МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
статистики і економічного прогнозування
Протокол № 2 від 01.09.2025 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи

_____ Каріна НЕМАШКАЛО

ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОЇ АНАЛІТИКИ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ:

методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт

для здобувачів вищої освіти спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізацією С1.01 Економіка)" освітньої програми "Аналітика даних в економіці" другого (магістерського) рівня

Розробники:

к.е.н., доцент _____ Ірина СЄРОВА

викладач _____ Мар'яна СЕМКІВ

Харків
2025

Укладачі: О. В. Раєвнєва
І.А. Сєрова

Затверджено на засіданні кафедри статистики і економічного прогнозування
Протокол № 2 від 01.09.2025 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Інструменти міжнародної аналітики у зовнішньоекономічній діяльності підприємств : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для здобувачів вищої освіти спеціальності С1 "Економіка та міжнародні відносини" (за спеціалізацією С1.01. Економіка), освітньої програми "Аналітика даних в економіці" другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад.І.А. Сєрова, М.О. Семків – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. – 32 с.

Подано методичні рекомендації щодо змісту та базових питань розв’язання лабораторних завдань.

Рекомендовано для здобувачів вищої освіти спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини" (за спеціалізацією С1.01. Економіка), освітньої програми "Аналітика даних в економіці" другого (магістерського) рівня.

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2025

Вступ

Дисципліна «Інструменти міжнародної аналітики в ЗЕД підприємств» є важливою складовою професійної підготовки аналітиків даних в економіці, оскільки забезпечує формування здатності застосовувати методи економічного аналізу та сучасні цифрові інструменти для дослідження міжнародного економічного середовища й обґрунтування рішень у зовнішньоекономічній діяльності підприємств.

Змістовий модуль 1 «Теоретичні основи міжнародної аналітики» формує фундаментальні аналітичні компетентності: розуміння сутності та ролі міжнародної аналітики у ЗЕД, системи показників міжнародного аналізу, а також методів і інструментів дослідження зовнішніх ринків. Це дає змогу здобувачам ідентифікувати інформаційні потреби, формувати систему показників, здійснювати порівняльний аналіз країн і ринків та виявляти фактори, що визначають міжнародну конкурентоспроможність підприємства.

Змістовий модуль 2 «Прикладні аспекти міжнародної аналітики» спрямований на розвиток практичних навичок роботи з інформаційно-аналітичними інструментами ЗЕД та оцінювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Здобувачі навчаються збирати й обробляти міжнародні дані, оцінювати їх якість і порівнюваність, використовувати цифрові засоби аналітики та візуалізації, інтерпретувати результати й формувати аналітичні висновки для прийняття управлінських рішень.

Таким чином, дисципліна забезпечує інтеграцію економічної предметної компетентності, статистичного мислення та цифрової аналітики, формуючи у майбутніх фахівців здатність перетворювати міжнародні економічні дані на аналітичну інформацію та практичні рекомендації для управління ЗЕД підприємства.

У межах дисципліни здобувачі набувають практичних навичок роботи з міжнародними статистичними та економічними базами даних**,** методами порівняльного, структурного, факторного та прогнозного аналізу, інструментами Excel, Power BI, Tableau, Google Analytics та іншими цифровими технологіями. Особлива увага приділяється оцінюванню міжнародних ринків, торговельних потоків, валютних ризиків, конкурентного середовища та зовнішньоекономічних показників підприємств**.**

Дисципліна забезпечує поєднання економічної предметної підготовки та data-driven підходу, розвиває аналітичне й критичне мислення, уміння працювати з великими масивами різнорідних даних, оцінювати їхню якість і порівнюваність та трансформувати результати аналізу в аналітичні висновки й обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень**.**

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної аналітики

Лабораторна робота за темою 1. «Сутність і роль міжнародної аналітики у ЗЕД»

Мета лабораторної роботи:
сформувати у здобувачів практичні навички визначення ролі міжнародної аналітики у зовнішньоекономічній діяльності підприємства, роботи з економічною інформацією та обґрунтування аналітичних показників для оцінювання зовнішнього середовища і результативності ЗЕД.

Завдання роботи.

На прикладі обраного підприємства (реального або кейсового) визначити інформаційно-аналітичні потреби його зовнішньоекономічної діяльності**.** Охарактеризувати основні фактори міжнародного середовища, які впливають на діяльність підприємства, визначити джерела необхідної інформації та сформувати перелік 5–7 ключових показників для міжнародного аналізу. Результати подати у вигляді таблиці:

Аналітичний напрям	**Інформаційна потреба**	**Показник**	**Джерело даних**	**Аналітичне призначення**
Ринок	Оцінка місткості ринку	Обсяг ринку	Міжнародні бази даних	Визначення потенціалу
Торгівля	Оцінка зовнішньої торгівлі	Експорт/ імпорт	Статистичні бази	Аналіз торговельних потоків
Конкурентне середовище	Позиція підприємства	Частка ринку	Галузеві джерела	Оцінка конкурентоспроможності
Валютне середовище	Валютний ризик	Курс валюти	НБУ, міжнародні джерела	Оцінка впливу курсових змін

Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи

Виконання лабораторної роботи доцільно розпочати з вибору реального або кейсового підприємства, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність або має потенціал виходу на міжнародний ринок. Необхідно стисло охарактеризувати основний вид діяльності підприємства, його продукцію (послуги), географію зовнішніх ринків, основні напрями експорту та/або імпорту. Це дасть змогу визначити контекст подальшого міжнародного аналізу та сформувати перелік інформаційних потреб підприємства.

На наступному етапі необхідно визначити основні аналітичні завдання у сфері ЗЕД. До них можуть належати: оцінювання привабливості зовнішнього ринку, аналіз обсягів і динаміки експорту та імпорту, визначення конкурентних позицій підприємства, оцінювання валютних і макроекономічних ризиків, дослідження цінової ситуації, аналіз торговельних партнерів тощо. Для кожного завдання слід визначити, які дані необхідні для його вирішення та яке управлінське рішення може бути обґрунтоване за результатами аналізу.

Особливу увагу слід приділити формуванню системи показників міжнародної аналітики. Здобувач має обрати 5–7 ключових показників, які найбільш повно характеризують визначений напрям ЗЕД. Наприклад, для оцінювання зовнішнього ринку можуть використовуватися місткість і темпи зростання ринку, обсяг імпорту, обсяг експорту, частка підприємства на ринку, середня ціна, обсяг продажів, темп приросту тощо. Показники необхідно не лише перелічити, а й обґрунтувати їх економічний зміст та аналітичне призначення.

Для проведення аналізу необхідно використовувати достовірні інформаційні джерела: офіційні статистичні ресурси України, міжнародні статистичні бази даних, інформаційні ресурси міжнародних організацій, відкриті дані підприємств, галузеві звіти та інші релевантні джерела. Під час роботи необхідно звертати увагу на період спостереження, одиниці вимірювання, валюту, частоту даних, зіставність показників та їх актуальність. Для міжнародних порівнянь важливо забезпечити однакову методологію розрахунку показників та, за потреби, здійснити перерахунок валют або нормування даних.

Для первинного опрацювання та систематизації даних доцільно використовувати Microsoft Excel. У середовищі Excel здобувачі можуть сформувати базу даних, виконати очищення та структурування

інформації, розрахувати абсолютні та відносні показники, темпи зростання, середні величини, індекси та інші аналітичні характеристики. Доцільним є використання формул, функцій, сортування та фільтрації даних, умовного форматування, зведених таблиць і діаграм. Отримані результати рекомендується представити у графічній формі, що дає змогу виявити динаміку, структурні відмінності та основні тенденції міжнародного ринку.

SPSS доцільно застосовувати для поглибленого статистичного аналізу, якщо лабораторна робота передбачає достатній масив кількісних даних. За його допомогою можна виконати описову статистику, дослідити варіацію показників, кореляційні зв’язки між факторами міжнародного середовища та результатами ЗЕД, а також за потреби здійснити порівняння окремих груп країн або періодів. Наприклад, можна перевірити, чи пов'язана динаміка експорту підприємства зі змінами валютного курсу, ВВП країни-партнера або обсягів відповідного ринку. Результати статистичного аналізу необхідно інтерпретувати з економічної точки зору, а не обмежуватися наведенням статистичних характеристик.

Для візуалізації та презентації результатів міжнародної аналітики доцільно використовувати Tableau**.** На основі підготовленого набору даних можна створити інтерактивний аналітичний дашборд, який міститиме ключові показники, графіки динаміки, порівняння країн або ринків, рейтинги торговельних партнерів та інші візуальні елементи. Доцільно передбачити використання фільтрів за країною, роком, видом продукції чи іншим аналітичним параметром. Візуалізація в Tableau має не лише демонструвати дані, а й допомагати виявляти закономірності, відхилення, ризики та потенційні можливості для підприємства**.**

Роботу з Excel, SPSS та Tableau рекомендується організувати як послідовний аналітичний процес**:**
збір даних → перевірка якості та структурування → статистичне опрацювання → аналітичний розрахунок → візуалізація → інтерпретація → формування управлінських висновків. При цьому конкретний інструмент обирається відповідно до поставленого аналітичного завдання:

Excel — для підготовки, розрахунків та первинного аналізу;

SPSS — для статистичного дослідження закономірностей і взаємозв'язків;

Tableau — для інтерактивної візуалізації та представлення результатів**.**

На завершальному етапі здобувач має узагальнити отримані результати та сформулювати 3–5 аналітичних висновків щодо стану міжнародного середовища та його впливу на ЗЕД підприємства. Висновки повинні спиратися на розраховані показники та результати візуального або статистичного аналізу. Бажано також сформулювати рекомендації щодо можливостей розвитку ЗЕД, вибору або диверсифікації зовнішніх ринків, удосконалення системи моніторингу чи зниження відповідних ризиків.

Під час виконання лабораторної роботи необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності**,** зазначати джерела використаних даних, не допускати необґрунтованого коригування результатів та забезпечувати відтворюваність основних розрахунків. Особливе значення має критична оцінка якості інформації, оскільки якість аналітичного висновку безпосередньо залежить від якості, повноти, актуальності та порівнюваності вихідних даних**.**

Лабораторна робота за темою 2. **«Система показників міжнародного аналізу»**

Мета лабораторної роботи:
сформувати у здобувачів практичні навички формування та застосування системи показників міжнародного аналізу для оцінювання стану, динаміки та результативності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також розвитку вміння інтерпретувати отримані результати для обґрунтування управлінських рішень.

Завдання роботи.

На прикладі обраного реального або кейсового підприємства, що здійснює ЗЕД, сформувати систему показників для комплексного оцінювання його зовнішньоекономічної діяльності за 3–5 років.

Визначити основні напрями аналізу: масштаби та динаміка ЗЕД, товарна і географічна структура, результативність експорту/імпорту, конкурентоспроможність, валютні та зовнішньоринкові фактори.

Для кожного напряму обрати 2–4 релевантні показники та визначити їх економічний зміст.

Розрахувати показники за досліджуваний період, визначити їх абсолютні та відносні зміни.

Провести порівняльний аналіз показників за роками, товарами або країнами-партнерами.

Представити результати у вигляді таблиць і графіків та сформулювати висновки щодо тенденцій розвитку ЗЕД підприємства.

Результати доцільно оформити у вигляді таблиці, заповнивши пропуски та зробивши аналітичні висновки за кожним напрямом аналізу.

Напрям аналізу	**Показник**	**Формула**	**Значення за період**	**Динаміка**
Масштаби ЗЕД	Обсяг експорту			
Динаміка	Темп зростання експорту			
Структура	Частка країни в експорті			
Результативність	Рентабельність експорту			
Конкурентоспроможність	Частка ринку			

Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи

Виконання лабораторної роботи доцільно організувати як послідовний процес формування, розрахунку та інтерпретації системи показників міжнародного аналізу. Основна увага має приділятися не механічному розрахунку окремих коефіцієнтів, а формуванню взаємопов’язаної системи показників, яка дає змогу комплексно оцінити масштаби, динаміку, структуру, ефективність та результативність зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

На першому етапі здобувач обирає реальне або кейсове підприємство, яке здійснює зовнішньоекономічну діяльність. Необхідно визначити види продукції або послуг, основні напрями ЗЕД, країни-партнери, характер експортних та/або імпортних операцій. Для проведення динамічного аналізу бажано сформувати інформаційну базу щонайменше за 3–5 років, а для порівняльного аналізу — за декількома країнами, товарними групами або ринками.

На другому етапі необхідно визначити мету та напрями міжнародного аналізу. Система показників може охоплювати такі напрями: масштаби ЗЕД; динаміка експорту та імпорту; товарна структура; географічна структура; ефективність зовнішньоторговельних операцій; конкурентоспроможність підприємства; залежність від окремих

міжнародних ринків; вплив макроекономічних і валютних факторів. Вибір напрямів має відповідати специфіці діяльності підприємства та конкретному аналітичному завданню.

На третьому етапі формується система аналітичних показників. Для кожного напряму необхідно визначити показники, їх економічний зміст, одиницю вимірювання, формулу розрахунку та джерело інформації. Доцільно використовувати показники обсягу та динаміки експорту й імпорту, сальдо зовнішньої торгівлі, темпів зростання і приросту, часток окремих країн або товарних груп, середньої експортної ціни, рентабельності експортних операцій, показників концентрації та інших характеристик, релевантних для обраного підприємства.

При формуванні системи показників необхідно дотримуватися принципів комплексності, інформативності, порівнюваності, взаємопов'язаності та не дублювання інформації. Кожен показник має виконувати певну аналітичну функцію та відповідати на конкретне питання щодо стану або результативності ЗЕД. Наприклад, обсяг експорту характеризує масштаб зовнішньої діяльності, темп його приросту — динаміку, частка країни — географічну структуру, а рентабельність — економічну результативність операцій.

На четвертому етапі здійснюється збір та підготовка вихідних даних**.** Для цього можуть використовуватися дані підприємства, офіційна статистика, міжнародні статистичні бази, інформаційні ресурси міжнародних організацій, галузеві звіти та інші відкриті джерела. Перед розрахунками необхідно перевірити повноту, актуальність і достовірність інформації. Особливу увагу слід приділити зіставності міжнародних даних: одиницям вимірювання, валюті, періоду спостереження, методиці розрахунку та класифікації товарів і країн.

Для підготовки та первинного опрацювання даних доцільно використовувати Microsoft Excel. У робочій книзі рекомендується створити окремі аркуші для вихідних даних, розрахунків та результатів. За допомогою формул і функцій Excel можна визначити абсолютні та відносні зміни, темпи зростання, темпи приросту, структурні частки, середні величини, індекси та інші показники. Функції сортування й фільтрації дають змогу виділити окремі країни, товари або періоди, а зведені таблиці — оперативно здійснити групування та порівняння даних. Для візуального представлення результатів доцільно використовувати лінійні, стовпчикові, секторні та комбіновані діаграми.

SPSS може бути використано для поглиблення статистичної складової міжнародного аналізу. Після імпорту підготовленої бази даних здобувач може виконати описову статистику, визначити середні значення, мінімум, максимум, стандартне відхилення та коефіцієнт варіації показників ЗЕД. За наявності достатньої кількості спостережень доцільно провести кореляційний аналіз для дослідження взаємозв'язків між показниками, наприклад між обсягом експорту та валютним курсом, темпами економічного зростання країни-партнера або іншими факторами. За необхідності SPSS може застосовуватися для порівняння груп країн чи періодів. Отримані статистичні результати необхідно інтерпретувати з позицій економічного змісту, а не лише наводити числові значення статистичних критеріїв.

Tableau рекомендується використовувати для комплексної візуалізації сформованої системи міжнародних показників. На основі підготовленого набору даних можна створити інтерактивний аналітичний дашборд**,** який міститиме ключові показники ЗЕД, динаміку експорту та імпорту, географічну і товарну структуру, рейтинги країн-партнерів та інші релевантні характеристики. Доцільно передбачити фільтри за роком, країною, товарною групою або напрямом ЗЕД. Географічні карти Tableau можуть бути використані для демонстрації територіальної структури зовнішніх ринків. Інтерактивна візуалізація має допомагати не лише презентувати результати, а й оперативно виявляти тенденції, структурні зміни, концентрацію та потенційні ризики.

Таким чином, використання трьох програмних інструментів може бути організовано за принципом: Excel → SPSS → Tableau.

Excel забезпечує підготовку, структурування та розрахунок показників;

SPSS — поглиблений статистичний аналіз і дослідження взаємозв'язків;

Tableau — інтерактивне представлення та візуальну інтерпретацію результатів. За потреби ці інструменти можуть використовуватися незалежно або комбінуватися залежно від складності завдання.

На завершальному етапі необхідно провести порівняльну та динамічну оцінку отриманих показників. Здобувач має визначити, які показники демонструють позитивну або негативну динаміку, які зміни відбулися у товарній та географічній структурі, які ринки характеризуються найбільшим потенціалом або ризиками. Важливо встановити

взаємозв’язок між окремими показниками та не робити висновків лише на основі одного індикатора.

Результати доцільно представити у формі аналітичної таблиці, графіків/діаграм та, за можливості, інтерактивного дашборду. У підсумку здобувач формулює 3–5 обґрунтованих висновків і практичних рекомендацій щодо використання системи показників для моніторингу ЗЕД підприємства. Висновки мають спиратися на конкретні розрахунки та результати статистичного або візуального аналізу.

Під час виконання лабораторної роботи необхідно дотримуватися принципів академічної доброчесності та відтворюваності аналітичних результатів: зазначати джерела даних, використовувати коректні формули, не змінювати вихідні дані без обґрунтування та зберігати логіку проведених розрахунків. Особливу увагу слід приділити критичній оцінці отриманих результатів, оскільки система показників міжнародного аналізу є інструментом підтримки управлінських рішень, а не самоціллю**.**

***Лабораторна робота за темою 3*. «Інструменти аналізу зовнішніх ринків»**

Мета лабораторної роботи:

сформувати у здобувачів практичні навички комплексного аналізу зовнішнього ринку на основі економічної, статистичної та маркетингової інформації, застосування сучасних аналітичних методів і цифрових інструментів для оцінювання місткості, динаміки, структури, конкурентного середовища, привабливості та ризиків зовнішнього ринку, а також обґрунтування вибору перспективних ринків для розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Завдання роботи.

На прикладі обраного реального або кейсового підприємства провести порівняльний аналіз 3–5 потенційних зовнішніх ринків для експорту продукції (послуг) та визначити найбільш перспективний ринок для виходу або розширення діяльності підприємства.

Необхідно:

визначити продукт/послугу підприємства та сформувати перелік потенційних країн-ринків;

визначити критерії оцінювання зовнішніх ринків: місткість і динаміка ринку, обсяги імпорту, темпи економічного зростання, рівень конкуренції, купівельна спроможність, торговельні бар'єри, валютні та політичні ризики тощо;

зібрати статистичні та аналітичні дані за обраними країнами за 3–5 років;

провести порівняльний аналіз зовнішніх ринків;

здійснити SWOT- або PESTLE-аналіз найбільш перспективного ринку;

сформувати інтегральну оцінку привабливості ринків та визначити їх рейтинг;

представити результати за допомогою Excel, SPSS та/або Tableau**;**

обґрунтувати вибір найбільш перспективного зовнішнього ринку та сформулювати практичні рекомендації для підприємства.

Результати основної оцінки можна представити у таблиці.

Критерій	**Показник**	**Країна А**	**Країна В**	**Країна С**	**Оцінка**
Місткість ринку	Обсяг імпорту, млн дол.				
Динаміка	Темп зростання, %				
Попит	Імпорт на 1 особу				
Конкуренція	Кількість/частка основних постачальників				
Макроекономічне середовище	Темп зростання ВВП, %				
Ризики	Інтегральний індекс ризику				
Інтегральна оцінка					

Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи

Виконання лабораторної роботи доцільно організувати як послідовний аналітичний процес: постановка проблеми → вибір зовнішніх ринків → формування системи критеріїв → збір і підготовка даних → порівняльний аналіз → оцінювання привабливості → візуалізація → формування рекомендацій.

1.***Визначення об'єкта та мети аналізу***

На початку необхідно обрати підприємство, продукт або послугу, щодо яких здійснюватиметься аналіз. Бажано, щоб обраний продукт мав потенціал реалізації на міжнародних ринках. Необхідно визначити, чи

ставиться завдання вибору нового ринку, розширення присутності на існуючому ринку або диверсифікації географії експорту.

Після цього формується перелік 3–5 потенційних країн. Вибір країн має бути обґрунтованим, наприклад їх близькістю до цільового ринку, наявністю попиту на відповідну продукцію, значним обсягом імпорту, торговельними зв’язками з Україною або перспективністю економічного розвитку.

2.***Формування системи критеріїв оцінювання***

Для забезпечення комплексності аналізу необхідно сформувати систему критеріїв, яка характеризує різні сторони зовнішнього ринку.

Доцільно виділити такі групи:

ринкові критерії — місткість ринку, обсяг імпорту, темпи зростання, динаміка попиту;

економічні критерії — ВВП, ВВП на душу населення, інфляція, рівень доходів;

конкурентні критерії — кількість постачальників, концентрація ринку, частки основних конкурентів;

торговельні критерії — митні ставки, торговельні бар’єри, обсяг двосторонньої торгівлі;

валютні критерії — динаміка валютного курсу, валютна стабільність;

ризикові критерії — політичні, економічні та регуляторні ризики;

логістичні критерії — транспортна доступність, відстань, логістичні витрати;

соціально-демографічні критерії — чисельність населення, структура споживання, характеристики цільової аудиторії.

Необхідно уникати надмірної кількості показників. Кожен критерій повинен мати чітке економічне обґрунтування та впливати на рішення щодо вибору зовнішнього ринку**.**

3.***Збір та підготовка інформації***

Для аналізу використовуються офіційні статистичні дані, міжнародні бази даних, інформаційні ресурси міжнародних організацій, дані підприємств, галузеві огляди та інші надійні джерела.

Доцільно сформувати єдину базу даних за всіма країнами та роками.

Перед аналізом необхідно перевірити:

повноту даних;

актуальність інформації;

однаковість часових періодів;

одиниці вимірювання;

валюту представлення;

методологічну зіставність показників;

наявність пропущених або аномальних значень.

Особливу увагу слід приділити порівнюваності міжнародних даних**.** Наприклад, показники, представлені у різних валютах, необхідно привести до єдиної валюти; показники різного масштабу доцільно нормувати перед формуванням інтегральної оцінки.

4.*Використання Excel для аналізу зовнішніх ринків*

Microsoft Excel доцільно використовувати як основний інструмент підготовки та первинного аналітичного опрацювання інформації.

У Excel здобувач може:

сформувати базу даних за країнами та роками;

очистити та структурувати інформацію;

визначити середні значення;

розрахувати структурні частки;

здійснити порівняння країн;

використовувати сортування та фільтрацію;

побудувати рейтинги країн;

створити зведені таблиці;

побудувати діаграми та графіки.

Для формування *інтегрального показника привабливості ринку* показники різної розмірності необхідно попередньо нормувати.

Після нормування може бути визначена інтегральна оцінка:

За результатами розрахунку формується *рейтинг зовнішніх ринків.*

5.*Використання SPSS*

SPSS доцільно застосовувати для поглибленого статистичного аналізу зовнішніх ринків, особливо якщо сформовано достатній масив даних за кількома країнами та роками.

У SPSS можна провести:

описову статистику;

аналіз середніх значень і варіації;

порівняння груп країн;

аналіз взаємозв’язку між місткістю ринку та макроекономічними факторами;

кластерний аналіз для групування країн за схожими характеристиками.

Наприклад, можна перевірити, чи існує статистичний зв'язок між обсягом імпорту певного товару та ВВП на душу населення, чисельністю населення або темпами економічного зростання країни**.**

Кластерний аналіз може бути використаний для автоматичного групування країн за сукупністю показників. Це дасть змогу виділити групи високоперспективних, середньоперспективних та менш привабливих ринків**.**

Результати статистичного аналізу необхідно інтерпретувати з урахуванням економічного змісту. Важливо відрізняти статистичний зв'язок від причинно-наслідкової залежності та не робити економічних висновків лише на основі одного статистичного критерію.

6.*Використання Tableau для візуалізації*

Tableau доцільно використовувати для створення інтерактивної системи представлення результатів аналізу зовнішніх ринків.

Рекомендується сформувати інтерактивний аналітичний дашборд**,** який може містити:

KPI-блоки — місткість ринку, темп зростання, обсяг імпорту, ВВП на душу населення;

карту світу з відображенням потенційних ринків;

рейтинг країн за інтегральною оцінкою;

графік динаміки ринку за роками;

порівняння країн за основними критеріями;

структуру імпорту за товарними групами;

фільтри за країною, роком, товаром або показником.

Особливо корисним є застосування інтерактивних фільтрів і drill-down**,** що дає можливість переходити від загальної оцінки міжнародного ринку до конкретної країни, товару або періоду.

Таким чином, Tableau забезпечує перехід від статичної таблиці показників до інтерактивного середовища підтримки аналітичних рішень**.**

7.Комплексне застосування Excel, SPSS і Tableau

У лабораторній роботі доцільно продемонструвати взаємодоповнюваність трьох інструментів: *Excel → SPSS → Tableau*

Excel — збір, очищення, структурування та первинні розрахунки;

SPSS — статистичний аналіз, дослідження взаємозв'язків та класифікація країн;

Tableau — інтерактивна візуалізація та представлення результатів для прийняття рішень.

При цьому не обов’язково використовувати всі три інструменти однаково. Вибір програмного засобу має залежати від конкретного аналітичного завдання та обсягу даних.

8.*Інтерпретація та формування рекомендацій*

Завершальний етап лабораторної роботи передбачає економічну інтерпретацію результатів**.** Здобувач повинен визначити:

які ринки мають найбільшу місткість;

де спостерігається найвища позитивна динаміка;

які країни мають найбільш сприятливе макроекономічне середовище;

де існує найбільший конкурентний тиск;

які ринки характеризуються підвищеним ризиком;

які країни є найбільш перспективними з урахуванням сукупності критеріїв.

Для найбільш перспективного ринку доцільно провести SWOT- або PESTLE-аналіз**,** що дозволить доповнити кількісну оцінку якісною характеристикою зовнішнього середовища.

На завершення необхідно сформулювати 3–5 практичних рекомендацій щодо вибору зовнішнього ринку, способу виходу на нього, пріоритетних напрямів експорту та необхідності подальшого моніторингу ключових показників.

Результатом має бути аналітичний профіль зовнішніх ринків**,** що містить: базу даних → систему критеріїв → розрахунок показників → порівняльний аналіз → рейтинг ринків → візуалізацію → обґрунтований вибір пріоритетного ринку → рекомендації для підприємства.

*Змістовий модуль 2***. Прикладні аспекти міжнародної аналітики**

*Лабораторна робота за темою 4***. «Інформаційно-аналітичні інструменти ЗЕД».**

Мета лабораторної роботи:

сформувати у здобувачів практичні навички використання сучасних інформаційно-аналітичних інструментів для збирання, систематизації,

статистичного опрацювання, аналізу та візуалізації даних про зовнішньоекономічну діяльність підприємства, а також розвинути здатність перетворювати різнорідні інформаційні ресурси на аналітичну інформацію для обґрунтування управлінських рішень у сфері ЗЕД

Завдання роботи.

На прикладі обраного реального або кейсового підприємства сформувати інформаційно-аналітичну систему моніторингу його зовнішньоекономічної діяльності за 3–5 років із використанням відкритих статистичних даних та сучасних цифрових інструментів.

Необхідно:

визначити основні інформаційні потреби підприємства для моніторингу ЗЕД;

визначити показники, які характеризують обсяги, динаміку, структуру, ефективність та ризики ЗЕД;

визначити джерела отримання необхідної інформації та оцінити її якість, актуальність і порівнюваність;

сформувати єдиний масив даних для аналітичного опрацювання;

за допомогою Excel виконати первинну обробку та розрахунок ключових показників;

за допомогою SPSS провести статистичний аналіз даних і виявити взаємозв’язки між показниками ЗЕД.

за допомогою Tableau створити інтерактивний інформаційно-аналітичний дашборд;

визначити основні тенденції, проблеми, ризики та можливості розвитку ЗЕД підприємства;

сформулювати аналітичні висновки та практичні рекомендації для управлінських рішень.

Орієнтовна структура інформаційно-аналітичної системи

Аналітичний блок	**Основні показники**	**Джерело**	**Інструмент**
Обсяги ЗЕД	Експорт, імпорт, сальдо	Статистика / дані підприємства	Excel
Динаміка	Темпи зростання, приросту	Розрахункові дані	Excel
Структура	Частка країн, товарів	Статистика	Excel, Tableau
Ефективність	Рентабельність, прибутковість	Дані підприємства	Excel, SPSS

Фактори впливу	Курс, ВВП, інфляція	Міжнародні бази	SPSS
Ризики	Валютні, ринкові, країн	Міжнародні джерела	Tableau
Моніторинг	KPI ЗЕД	Сформована база	Tableau

Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи

Виконання лабораторної роботи рекомендується організувати як повний цикл інформаційно-аналітичного забезпечення ЗЕД: інформаційна потреба → пошук і збір даних → оцінювання якості → структурування → аналітична обробка → статистичний аналіз → візуалізація → інтерпретація → управлінські рекомендації**.**

1.*Визначення інформаційних потреб підприємства*

На першому етапі необхідно визначити, яка інформація потрібна менеджменту підприємства для прийняття рішень у сфері ЗЕД. Інформаційні потреби можуть стосуватися вибору зовнішнього ринку, оцінювання результативності експорту, вибору торговельних партнерів, контролю валютних ризиків, аналізу конкурентного середовища, прогнозування попиту тощо.

Важливо встановити зв'язок між управлінським рішенням, аналітичним завданням, необхідними даними та показниками, які будуть використані для його вирішення.

Наприклад: управлінське рішення → вибір країни для експорту → аналітичне завдання → оцінити привабливість ринків → інформація → обсяг імпорту, темпи зростання, ВВП на душу населення, конкуренція, ризики

2. Формування інформаційної бази

Далі необхідно визначити джерела інформації. Доцільно поєднати внутрішні та зовнішні джерела.

До внутрішніх можуть належати дані бухгалтерського та управлінського обліку, інформація про експортні операції, ціни, витрати, прибуток, країни-партнери та обсяги продажів.

До зовнішніх — офіційна статистика України, міжнародні статистичні бази, дані міжнародних організацій, інформація центральних банків, галузеві огляди та інші відкриті джерела.

Особливу увагу необхідно приділити якості інформації. Потрібно перевірити її достовірність, актуальність, повноту, порівнюваність та відповідність поставленому аналітичному завданню.

При використанні міжнародних даних необхідно враховувати валюту, одиниці вимірювання, часовий період, методологію розрахунку та можливі відмінності у статистичних класифікаціях.

3. Формування масиву даних

На цьому етапі здобувач формує структурований набір даних. Рекомендується, щоб рядки відповідали спостереженням — наприклад, країна–рік або товар–країна–рік, а стовпці — відповідним показникам.

Наприклад:

Рік	**Країна**	**Експорт**	**Імпорт**	**ВВП**	**Курс**	**Інфляція**	**Частка ринку**
2023	A						
2024	B						
2025	C						

Перед проведенням аналізу необхідно перевірити пропущені значення, дублювання записів, аномальні значення та відповідність типів даних.

4. Використання Excel

Excel доцільно використовувати як базовий інструмент підготовки та первинного аналізу інформації.

У середовищі Excel здобувач може:

імпортувати та структурувати дані;

здійснити очищення інформації;

використовувати сортування та фільтрацію;

розрахувати абсолютні та відносні показники;

розрахувати структурні частки;

сформувати рейтинги країн або товарів;

використати зведені таблиці;

побудувати діаграми та графіки.

Доцільно сформувати окремі аркуші «Вихідні дані», «Розрахунки», «Аналітика» та «Візуалізація».

Зведені таблиці доцільно використати для швидкого аналізу експорту за країнами, товарами та роками, а графіки — для виявлення тенденцій.

5. Використання SPSS

SPSS застосовується для поглибленого статистичного опрацювання сформованого інформаційного масиву.

Здобувач може провести:

описову статистику;

аналіз середніх значень;

оцінювання варіації;

кореляційний аналіз;

порівняння груп;

регресійний аналіз;

за достатнього обсягу даних — факторний або кластерний аналіз.

Наприклад, можна дослідити взаємозв’язок між обсягом експорту підприємства та валютним курсом, ВВП країни-партнера, інфляцією або обсягом відповідного ринку.

Кореляційний аналіз дозволяє встановити напрям і тісноту статистичного зв’язку між показниками. За наявності достатньої кількості спостережень може бути побудована регресійна модель для оцінювання впливу окремих факторів на результативний показник ЗЕД.

Важливо під час інтерпретації результатів SPSS розмежовувати статистичну залежність та причинно-наслідковий зв’язок. Виявлена кореляція сама по собі не доводить причинності.

6. Використання Tableau

Tableau доцільно застосувати для створення інтерактивного середовища моніторингу ЗЕД.

На основі підготовлених даних можна створити дашборд «Моніторинг зовнішньоекономічної діяльності підприємства», який включатиме:

KPI експорту та імпорту;

сальдо зовнішньої торгівлі;

темпи зростання;

структуру експорту за країнами;

структуру експорту за товарними групами;

рейтинг торговельних партнерів;

динаміку ключових показників;

карту зовнішніх ринків;

показники валютного та ринкового середовища.

Доцільно передбачити інтерактивні фільтри за роком, країною, товаром та напрямом ЗЕД. Це дасть можливість користувачу самостійно змінювати параметри аналізу та оперативно отримувати необхідну інформацію.

7. Інтеграція Excel, SPSS і Tableau

Особливістю лабораторної роботи має бути демонстрація того, що інформаційно-аналітичні інструменти виконують різні, але взаємопов'язані функції: Excel → SPSS → Tableau

Excel — збір, очищення, структурування та первинні розрахунки;

SPSS — статистичний аналіз, виявлення взаємозв'язків і закономірностей;

Tableau — візуалізація, інтерактивний моніторинг і комунікація результатів.

8. Формування аналітичного висновку

На завершальному етапі здобувач повинен перейти від аналізу окремих показників до комплексної інтерпретації результатів.

Необхідно визначити:

як змінилися масштаби ЗЕД підприємства;

які країни та товари є ключовими;

які фактори найбільше пов'язані з результатами ЗЕД;

які ризики потребують постійного моніторингу;

які напрями розвитку ЗЕД є найбільш перспективними.

Результати доцільно представити у формі аналітичної записки, доповненої таблицями, графіками та скриншотами або посиланням на створений дашборд Tableau.

Висновки мають ґрунтуватися на конкретних результатах розрахунків. Наприклад, замість твердження *«експорт має позитивну динаміку»* необхідно зазначити, на скільки відсотків змінився експорт, за рахунок яких країн або товарних груп відбулося зростання та які фактори могли на нього вплинути.

Лабораторна робота за темою 5. «Специфіка аналітичної оцінки ЗЕД підприємства»

Мета лабораторної роботи:

сформувати у здобувачів практичні навички комплексної аналітичної оцінки зовнішньоекономічної діяльності підприємства з урахуванням специфіки міжнародних операцій, а також уміння застосовувати сучасні статистичні та цифрові інструменти для оцінювання масштабів, динаміки, структури, ефективності, результативності, конкурентоспроможності та ризиків ЗЕД **і** розроблення обґрунтованих управлінських рекомендацій.

Завдання роботи.

На прикладі обраного реального або кейсового підприємства провести комплексну аналітичну оцінку його зовнішньоекономічної діяльності за 3–5 років та визначити основні проблеми, тенденції, ризики й перспективи розвитку.

Необхідно:

охарактеризувати основні напрями ЗЕД підприємства та визначити її роль у загальних результатах діяльності;

проаналізувати динаміку експорту та імпорту, їх частку в загальному обсязі реалізації та закупівель;

оцінити товарну та географічну структуру ЗЕД;

проаналізувати ефективність і результативність експортних та імпортних операцій;

дослідити вплив основних зовнішніх факторів: валютного курсу, інфляції, стану міжнародного ринку, попиту, конкурентного середовища**;**

оцінити основні ризики ЗЕД підприємства;

визначити ключові тенденції та проблемні аспекти;

за допомогою Excel виконати розрахунки та первинний аналіз, SPSS — статистичне дослідження взаємозв'язків, Tableau — візуалізацію результатів.

сформувати комплексний аналітичний висновок і розробити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності ЗЕД.

Орієнтовна система аналітичних показників

Напрям оцінки	**Основні показники**	**Аналітичне призначення**
Масштаби ЗЕД	Експорт, імпорт, зовнішньоторговельний оборот	Оцінювання масштабів
Динаміка	Темпи зростання, приросту	Виявлення тенденцій
Структура	Частка країн, товарів	Визначення концентрації
Ефективність	Доходи, витрати, прибуток, рентабельність	Оцінювання результативності
Валютний фактор	Курс, валютні різниці	Оцінювання валютного впливу
Конкурентоспроможність	Частка ринку, ціна, динаміка попиту	Позиціонування
Ризики	Валютні, ринкові, країн	Виявлення загроз
Інтегральна оцінка	Комплексний індекс ЗЕД	Узагальнення результатів

Методичні рекомендації до виконання лабораторної роботи

Виконання лабораторної роботи доцільно організувати як комплексне дослідження ЗЕД підприємства**,** що передбачає послідовне проходження етапів: визначення мети → формування інформаційної бази → оцінювання масштабів → аналіз динаміки → аналіз структури → оцінювання ефективності → факторний і статистичний аналіз → оцінювання ризиків → комплексна інтерпретація → рекомендації**.**

1. Визначення об'єкта та інформаційної бази

На початку необхідно обрати підприємство, яке здійснює експортні та/або імпортні операції. Необхідно стисло охарактеризувати його вид діяльності, продукцію, основні зовнішні ринки та торговельних партнерів.

Для проведення динамічного аналізу бажано сформувати інформаційну базу за 3–5 років. Дані можуть включати:

обсяги експорту та імпорту;

доходи та витрати за зовнішньоекономічними операціями;

обсяги продажів;

прибуток;

товарну структуру;

країни-партнери;

ціни;

валютні курси;

макроекономічні показники країн-партнерів.

Перед проведенням аналізу необхідно перевірити достовірність, повноту, актуальність та порівнюваність інформації**.**

2. Аналіз масштабів і динаміки ЗЕД

На першому аналітичному етапі визначаються абсолютні масштаби зовнішньоекономічної діяльності.

Доцільно розрахувати:

обсяг експорту;

обсяг імпорту;

зовнішньоторговельний оборот;

сальдо зовнішньої торгівлі;

частку експорту у загальному обсязі реалізації;

частку імпорту в загальному обсязі закупівель;

темпи зростання;

темпи приросту.

Отримані показники необхідно дослідити у динаміці та визначити, чи відбувається розширення або скорочення масштабів ЗЕД**.**

3. Аналіз товарної та географічної структури

Наступним етапом є оцінювання структури зовнішньоекономічних операцій.

Необхідно визначити:

які товари формують основну частину експорту;

які товари переважають в імпорті;

які країни є ключовими торговельними партнерами;

наскільки диверсифікована географія ЗЕД;

чи існує надмірна залежність від окремого товару або країни.

За можливості доцільно доповнити аналіз показниками концентрації**,** що дозволить оцінити залежність підприємства від обмеженої кількості ринків або товарних груп.

4. Оцінювання ефективності ЗЕД

Особливістю аналітичної оцінки ЗЕД є необхідність досліджувати не лише обсяги зовнішньоторговельних операцій, а й економічний результат їх здійснення**.**

Необхідно проаналізувати:

витрати на експортні операції;

прибуток від експорту;

рентабельність експорту;

витрати на імпорт;

економічний ефект від імпортних операцій;

співвідношення доходів і витрат;

зміну ефективності в динаміці.

5. Факторний аналіз ЗЕД

Для глибшого дослідження необхідно визначити фактори, які впливають на результати ЗЕД.

До них можуть належати:

валютний курс;

інфляція;

зміна цін;

попит на зовнішньому ринку;

ВВП країни-партнера;

конкурентне середовище;

транспортні витрати;

митні обмеження;

зміна умов міжнародної торгівлі.

Необхідно визначити, які фактори є найбільш суттєвими для конкретного підприємства.

6. Використання Excel

Excel рекомендується використовувати для формування інформаційної бази та виконання основних розрахунків.

У середовищі Excel доцільно:

структурувати вихідні дані;

перевірити їх повноту;

розрахувати абсолютні та відносні показники;

визначити темпи зростання і приросту;

провести структурний аналіз;

розрахувати показники ефективності;

сформувати рейтинги країн і товарів;

використовувати зведені таблиці;

побудувати графіки та діаграми.

Рекомендується створити окремі аркуші:

«Вихідні дані» → «Розрахунки» → «Динаміка» → «Структура» → «Ефективність» → «Візуалізація».

Особливо корисним є використання зведених таблиць для одночасного аналізу експорту за роками, країнами та товарними групами.

7. Використання SPSS

SPSS доцільно застосовувати для статистичного дослідження факторів, які визначають результати ЗЕД підприємства.

На основі сформованої бази даних можна провести:

описову статистику;

аналіз варіації;

кореляційний аналіз;

регресійний аналіз;

порівняння груп;

за наявності достатньої кількості спостережень — факторний або кластерний аналіз.

Наприклад, можна дослідити взаємозв’язок між обсягом експорту та валютним курсом, між експортом і попитом на зовнішньому ринку або між результативністю ЗЕД та окремими макроекономічними показниками.

За наявності достатньої кількості спостережень може бути побудована регресійна модель

Під час інтерпретації результатів необхідно враховувати статистичну значущість, силу та напрям зв'язку**,** а також економічну логіку отриманих результатів.

8. Використання Tableau

Tableau доцільно застосовувати для створення інтерактивної системи моніторингу ЗЕД підприємства.

Рекомендується створити дашборд, який включатиме:

KPI експорту;

KPI імпорту;

сальдо;

темпи зростання;

прибутковість/рентабельність;

географічну структуру;

товарну структуру;

динаміку показників;

рейтинг країн-партнерів;

показники валютного середовища.

Доцільно передбачити фільтри: Рік → Країна → Товар → Вид операції → Показник

9. Комплексне застосування Excel, SPSS і Tableau

Для виконання лабораторної роботи доцільно продемонструвати взаємодоповнюваність програмних інструментів:

Інструмент	**Основне призначення**
Excel	Підготовка даних, розрахунки, структурний і динамічний аналіз
SPSS	Статистичний, кореляційний і регресійний аналіз
Tableau	Інтерактивна візуалізація та моніторинг KPI

Excel забезпечує підготовку та розрахунок, SPSS — поглиблення аналітичного дослідження, Tableau — комунікацію результатів та оперативний моніторинг.

10. Оцінювання ризиків ЗЕД

Окремим елементом роботи має бути оцінювання основних ризиків.

Доцільно розглянути:

валютний ризик — залежність результатів від зміни валютного курсу;

ринковий ризик — зміна попиту та цін;

ризик країни — економічна та політична ситуація країни-партнера;

логістичний ризик — зміна транспортних витрат та умов постачання;

регуляторний ризик — зміна митних, податкових або торговельних правил.

Результати можна представити у вигляді матриці «ймовірність × вплив» та визначити ризики, які потребують пріоритетного моніторингу.

11. Формування комплексного висновку

На завершальному етапі здобувач повинен здійснити синтез результатів, а не обмежуватися описом окремих показників.

Необхідно відповісти на такі питання:

Чи розширюється ЗЕД підприємства?

Які товари та країни формують її основу?

Чи є структура ЗЕД достатньо диверсифікованою?

Наскільки ефективними є експортні та імпортні операції?

Які фактори найбільше впливають на результати?

Які ризики є критичними?

Які напрями ЗЕД мають потенціал подальшого розвитку?

На основі отриманих результатів необхідно сформулювати 3–5 практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності ЗЕД, диверсифікації ринків і товарної структури, оптимізації витрат, управління валютними ризиками та вдосконалення системи аналітичного моніторингу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1.П’янкова О. В., Тюріна Н. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.

2.Мазаракі А. А., Мельник Т. М., Юхименко П. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 512 с.

3.Македон В. В. Інтеграція цифрових інструментів у міжнародну логістичну діяльність. *Економіка та суспільство*. 2024. № 65. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-109

4.Герасимчук В. Г., Лозовський О. М. Міжнародний маркетинг : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 280 с.

5.Козак Ю. Г., Логвінова Н. С. Міжнародна економіка та ЗЕД : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2022. 356 с.

6.Шталь Т. В., Кондратенко Н. О. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 290 с.

Додаткова

7.Ляшевська В. І. Сучасні особливості стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Бізнес Інформ. 2021. № 2. С. 21–26.

8.Кондратенко Н. О., Шталь Т. В. Оцінка зовнішньоекономічної діяльності підприємства: конкурентні переваги та державне регулювання. Бізнес Інформ. 2021. № 12. С. 21–27.

9.Іванова М. В. Міжнародна логістика у системі зовнішньоекономічної діяльності підприємства. International Science Journal of Management, Economics & Finance. 2023. № 2. С. 45–53.

10.Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» : Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12.

11.I. Sierova. International Indices: Measurement and Usage Issues // Проблеми економіки, 2020, №2. С.416-423

Scopus / WoS джерела

12.Buckley P. J., Casson M. C. The Future of the Multinational Enterprise in the Digital Economy. Journal of International Business Studies. 2020. Vol. 51. P. 123–141.

13.Strange R., Zucchella A. Industry 4.0, Global Value Chains and International Business. Multinational Business Review. 2021. Vol. 29, No. 4. P. 503–522.

14.Sinkovics N., Sinkovics R. R. Digitalization and Internationalization of SMEs. International Business Review. 2022. Vol. 31, No. 6. Art. 101998.

15.Verbeke A., Yuan W. The Drivers of International Strategic Analytics. Journal of World Business. 2023. Vol. 58, No. 2. Art. 101420.

16.Contractor F. J. The World Economy Will Need Even More Globalization in the Post-pandemic 2021 Decade. Journal of International Business Studies. 2021. Vol. 52. P. 1561–1573.

Інтернет-посилання

17.Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: Режим доступу: https://www.nbuv.gov.ua/

18.Репозитарій КПІ ім. Ігоря Сікорського: Режим доступу: https://ela.kpi.ua/

19.Бізнес Інформ: Режим доступу: https://www.business-inform.net/

20.Scopus Preview: Режим доступу: https://www.scopus.com/

21.Web of Science: Режим доступу: https://www.webofscience.com/

22.Законодавство України: Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/

23.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua

24. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Навчальна дисципліна «Інструменти міжнародної аналітики у ЗЕД підприємств». Режим доступу: https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8327

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра СТАТИСТИКИ І ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ

ЗВІТ

З ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ №

на тему: **«_____»**

Виконав: Здобувач (ка) 2-го року навчання,
Групи_____
другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності С1 «Економіка та
міжнародніекономічні відносини» (за
спеціалізаціями)
ОПП «Аналітика даних в економіці»
_____
(прізвище та ім'я)

Перевірив: _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ім'я)

Рекомендована кількість балів __

Харків,2025

Зміст

Вступ.....3
Лабораторна робота за темою 1: «Сутність і роль міжнародної аналітики у ЗЕД»……4
Лабораторна робота за темою 2. «Система показників міжнародного аналізу»……..7
Лабораторна робота за темою 3. «Інструменти аналізу зовнішніх ринків»…… 11
Лабораторна робота за темою 4. «Інформаційно-аналітичні інструменти ЗЕД»……..16
Лабораторна робота за темою 5. «Специфіка аналітичної оцінки ЗЕД підприємства»…….21
Помилка! Закладку не визначено.
Додатки.....29

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Інструменти міжнародної аналітики у зовнішньоекономічній діяльності підприємств : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт для здобувачів вищої освіти спеціальності - С1 "Економіка та міжнародні відносини" (за спеціалізацією С1.01. Економіка), освітньої програми "Аналітика даних в економіці" другого (магістерського) рівня

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Сєрова** Ірина Анатоліївна
Семків Мар'яна Олегівна

Відповідальний за видання

Редактор *В. О.*

Коректор *В. О.*

План 2025 р. Поз. № 34 ЕВ. Обсяг 33 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61165, м. Харків, просп. Науки, 9-А

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.